

ganzen Zäit draschwätzt an ech net verstinn. Oder Dir frot d'Wuert, da versti mer Iech alleguerten, Mammad Modert. Da musst Der op de Knäppchen drécken, an da lauschtere mer no.

(Hilarité et interruption par la présidence)

Mee de Fait ass ...

Mme Octavie Modert (CSV) | Ech laachen!

M. Claude Wiseler (CSV) | Kommt, mir maachen dat elo calme!

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Jo, mee si schwätzt déi ganzen Zäit, ech héiere mech selwer net!

Mme Octavie Modert (CSV) | Ech hunn eppes bei Iech geliert.

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Premierminister huet d'Wuert an hien därff schwätzen. Mee hei si vill aner Leit, déi draschwätzen.

(Brouhaha)

M. Xavier Bettel, Premier Ministre, Ministre d'État | Just, Här President, fir Iech ze soen, dass et fir mech wichteg ass, dass mer et fäerdegrénge. Ech probéieren en plus vu Konsensus ze schwätzen. Dir gesitt, et ass awer net mat jiddwerengem evident.

(Interruption)

Här President, fir eis ass et wichteg, dass mer prett sinn. Mir wëllen nämlech keng Zäit verléieren. Et ass awer schwéier. Mir hunn elo och Diskussiounen bei eis am Regierungsrat gehat: Solle mer den Text da formell deposéieren oder net deposéieren? De Problem ass, wa mer en Text formell deposéieren, musse mer och en Exposé des motifs hunn. An en Exposé des motifs kann net sinn: „vläicht“, oder am Fong e Lückentext, dat heescht, dass mer keen Exposé des motifs hunn an da schreiwge géifen, dass deen Exposé des motifs dann definéiert gëtt dee Moment, wou dann d'Rechtskräftergkeet sollt gemaach ginn.

Duerfir huet d'Regierung éischters den Debat vun haut wëllen ofwaarden, ier mer d'Texter unhuelen. Déi huele mer e Freideg am Regierungsrat dann och un. A mir wäerten déi dann och op den Instanzewee – awer informell – bréngen, dat heescht, dass mer dem Staatsrot, och de Chambres professionnelles, och der Chamber den Text géife ginn, fir dass mer, wann den Text misst gestëmmt ginn, och esou séier wéi méiglech kéinten duerchkommen.

Dir wësst, dass mer jo och Diskussiounen hate vun den Experten iwwert dee Regéister vun den Impfungen vun de Leit, déi an de Fleegeheemer oder och an den Altersheemer schaffen. Do gëtt juristescht gekuckt, wéi dat kéint gemaach ginn. A wann dat méiglech wär, da kann ech Iech soen, dass och d'Familljeministesch eis scho matgedeelt huet, dass se direkt bereet wier, mat der Santéministesch, wann et juristescht fest ass, och an déi Richtung kënnen ze schaffen.

Här President, ech wëll just ee Punkt widderhuelen, dee ganz, ganz wichteg ass. Et ass net, well mer elo keng Impfpflicht maachen, dass d'Leit net solle geimpft ginn. Dir wësst jo, dass och d'EMA en Avis ginn huet. An d'Madamm Gesondheitsministesch, mat där ech och gëschter driwwer geschwat hunn, waart op den Avis vum CSMI fir deen Alter vu 60 Joer, dee vun der EMA proposéiert ginn ass. An d'Madamm Gesondheitsministesch wäert och an den nächste Regierungsréit eeben déi Pist wëllen op den Ordre du jour bréngen, fir dass mer dat, wat d'EMA oder wat den CSMI eis dann eeben och seet, kënnen weider maachen.

Mee mir wëssen, dass awer eng véiert Impfung fir déi vulnerabelst Leit wichteg ass. An de Message

vun hei: Keng Impfpflicht soll net heesche „keng Impfung“! D'Impfung ass nach ëmmer déi bescht Léisung. Vläch net, fir de Virus net ze kréien, mee fir e schlëmme Verlaf ze verhënnern.

Ech wëll hei den Experte Merci soen, Här President, de fënnf Experten, déi eng Aarbecht gemaach hunn, déi eis vill gehollef huet, fir hei duerch dësen Debat ze kommen, an déi ganz, ganz wäertvoll och war, fir den Istzustand ze maachen, an op déi mer och eis Decisiounen konnte baséieren.

Ech wëll Iech soen, dass dës Regierung hannert der Wëssenschaft steet an och hannert deem onermiddlechen Asaz vun der Wëssenschaft. Well gleeft mer, wa mer keng Recherche gehat hätten, wa mer keng Wëssenschaft gehat hätten, wa mer keng Doktere gehat hätten a Spezialisten, déi déi lescht Méint a Joren op deem Virus geschafft hätten, hätte mer och keen Impfstoff haut an da wiere mer och net an där Situation, an där mer haut sinn. Duerfir hinnen e ganz, ganz grouse Merci. An ech freeë mech op den Debat vu muer.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Staatsminister Xavier Bettel. Déi uschlëssend Debatt féiert d'Chamber muer de Moien um 8.00 Auer.

7.7749 – Projet de loi portant organisation de l'établissement public « Média de service public 100,7 » et portant modification de la loi modifiée du 27 juillet 1991 sur les médias électroniques

Als nächste Punkt um Ordre du jour kënnt de Projet de loi 7749 iwwert de Radio 100,7. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert kritt elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorablen Här Pim Knaff. Här Knaff, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Digitalisation, des Médias et des Communications

M. Pim Knaff (DP), rapporteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Radio 100,7 gouf 1991 mam Gesetz vum 27. Juli gegrënnt. Sait 1993 ginn dann och Emissiounen op dëser Well iwwerdroen. Saitdeem proposéiert deen – wéi et och op hirem Site steet – „eenzegen éffentlech-rechtliche Radio zu Lëtzebuerg“ Programmer op Lëtzebuergeresch, mat engem Fokus op Informatioun, Kultur, Divertissement a mat engem Akzent och op klassischer Musek.

No 30 Joer Aktivitéit ass allerdéngs de Moment komm, den Etablissement Radio 100,7 op de Leescht ze huelen. Dëst war och schon am Koalitionsaccord ugedeit ginn. Et war och eng express Demande vum Radio 100,7, fir méi prezis Krittären an och nei Reegelen a Garantien ze kréien. Geplant waren eng Reflexioun iwwert de Rôle an d'Missioun vum soziokulturelle Radio, eng Analys, fir eventuell d'Missioun vum Radio unzepassen, de legale Kader an och d'Verwaltung vum Radio ze adaptéieren, dëst fir den 100,7 un internationalen Standarden an der Matière unzepassen, allerdéngs ouni d'Besoin vum Land a vum Public aus den Aen ze verléieren.

Mam Projet de loi 7749 ass dësse Projet dann och den 20. Januar 2021 deposéiert ginn. Der Kommissioun ass en den 20. Abrëll 2021 presentéiert ginn. Et sinn eng 14 Avisen zu dësem Projet erakomm, ganz vill och vun Etablissementer, déi am Beräich Tëlees a Radiodiffusioun kënneg sinn. D'Avis vum Staatsrot koumen en éischten de 26. Oktober 2021 an den Avis complémentaire den 31. Mee 2022. De Rapport gouf den 21. Juni vun dësem Joer an der Digitalisationskommissioun ugehol.

Èm wat geet et an dësem Projet? Et geet, wéi gesot, notament drëm, de Radio „de service public“ ze stäerken doduerch, dass säi Kader adaptéiert gëtt, dëst duerch en eegent Gesetz, dann och dorëm, seng Missioun grad wéi och anerwäitig Aktivitéiten, déi hie mëttlerweil och ënnerhëlt, ze preziséieren, d'Verwaltung ze moderniséieren a säi Finanzement an domat seng Existenz op laang Zäit ze assuréieren.

De Projet de loi huet 22 Artikelen, op déi ech eenzel wäert agoen. Viroop: Den offiziellen Term am Projet ass „Média de service public 100,7“. Ufängs war ugeduecht, fir och den Term „Média 100,7“ am neien Text unzewenden. De Staatsrot huet dëst allerdéngs net fir néideg empfongt, soudass am Text den offiziellen Term bäibehale gouf. Der Einfachheet halber a fir e bessert Versteesdemech géif ech mer erlaben, et a menger Ried beim „Radio“ oder beim „Radio 100,7“ ze beloossen. Den offiziellen Term ass a bleift awer deen, wéi en och am schrëftleche Rapport ze fannen ass.

An engem éischten Artikel kritt de Radio dann d'Personalitéit juridique zougesprach. Den Artikel 2 hält fest, dass säi Siège iwwer Règlement grand-ducal gereegelt gëtt.

Den Artikel 3 dann hält dem Radio seng Missioun fest, déi da wieren: en éffentleche Radiodéngscht ze leeschten, 24 Stonnen am Dag a 7 Deeg an der Woch Emissiounen ze assuréieren, dëst mat Fokus op Informatioun, Kultur an Divertissement. Och déi national politesch Aktualitéit soll e Bestanddeel vum Programm sinn. D'Emissiounen sollen neutral an onofhängeg sinn. An de Radio soll ënner anerem och seng digital Offer ausweiten, fir esou de Programm ze komplettéieren a besser ze maachen.

Wat den Artikel 3 ugeet, do hat de Staatsrot am éischten Avis eng Opposition formelle ausgeschwat. D'Missioun vum Radio sollte méi kloer a virun allem méi ausféierlech etabliert ginn, dëst konform mam Artikel 108bis vun eiser Verfassung.

Den Artikel 4 da concernéiert d'Permissiounen an d'Frequenzen, den Artikel 5 d'Principes de gouvernance, also d'Verwaltung.

Dann zum Artikel 6 iwwert d'Indépendance éditoriale: Och bei der Fro iwwert de Contenu hat de Staatsrot eng Opposition ausgeschwat. Wat d'Opsetze vun Emissiounen an dem Programm ugeet, huet de Staatsrot gefrot, an deem Text ze preziséieren, wie fir dës Tächen zoustänneg wier a wie berechtigt wier, op dësem Punkt Decisiounen ze huelen. Hei ass et dann elo och esou, dass, wann de Generaldirekter an de Chefredakter net enger Meinung sinn, déi zwee de Verwaltungsrot kënnen consultéieren. Deen ass dann och dofir zoustänneg, ëmmer derfir ze suergen, dass déi redaktionell Onofhängegkeet erhalte bleift. An ech mengen, dee wichtigste Punkt an deem Gesetzestext ass den Artikel 6, deen och de Statut rédactionnel festleet an en place setzt, wou de Verwaltungsrot zesumme mam Chefredakter an och mam Directeur général sech am Virfeld hir Reegele fixéieren, wéi se wëllen d'Indépendance garantéieren.

Mam Artikel 7 gëtt e „Conseil des auditeurs“ agefouert, soi-disant e Rot da vun den Nolauschterer. Dee besteet aus Leit aus dem Public, déi op d'mannst zweemol am Joer fir hire Feedback iwwert d'Aarbecht vum Radio allgemeng consultéiert ginn.

D'Artikelen 8, 9 an 10 bezéie sech op d'Attributiounen, d'Kompositioun an d'Organisatioun vum Verwaltungsrot, deen och engem interne Règlement an engem Deontologiecode wäert ënnerleien.

Den Artikel 11 beschäftegt sech mam Generaldirekter, deen d'Decisiounen vum Verwaltungsrot

exekutiert, d'Gestion journalistesch an och d'Direktion vum Programm ënnert dem Contrôle vum Verwaltungsrot an an der Mesure vu senger Pouvoiren assuréiert. Och hei hat de Staatsrot drop bestanen, d'Rechter an d'Flichte vum Generaldirekter, a grad och vis-à-vis vun engem Verwaltungsrot, ganz prezis ze definéieren, wat gemaach ginn ass.

Den Artikel 12 beseet, dass d'Regierung e Kommissär benennt, deem d'Aktivitéit vum ëffentleche Radio wäert iwwerwaachen. Dese Kommissär ass bei de Sitzunge vum Verwaltungsrot derbäi a ka sech och als Beroder mat abringen. Hien huet och en Informationsrecht a ka bei den Aktivitéite grad wéi och iwwert d'Decisionen, déi dat Finanziellt betreffen, matbestëmmen.

Zum Finanzement an de Comptes annuels: Den Artikel 13 gesäit eng järelech Dotatioun à charge vum Staatsbudget vir. De Montant ass an der Konvention tëscht dem ëffentleche Radio an dem Staat festgehalen. D'Comptes annuels ginn all Kéier um Enn vum Joer clôturéiert, wéi dat am Artikel 14 och steet.

Den Artikel 15 gesäit vir, dass de Programm vum Radio am Fong keng Publicitéit virgesäit. Eenzel Emissiounen kënnen emol vu Personnes morales finanziell ënnerstëtzt ginn am Echange dofir, dass si hiren Image, hir Aktivitéiten oder hire Projet kënnen promouvieren. D'Programmation an de Contrôle iwwert d'Emissiounen bleiwen awer zu all Moment beim Etablissement. Kannersendungen kënnen par contre zu kengem Moment parrainéiert ginn.

D'ALIA, d'Autorité luxembourgeoise indépendante de l'audiovisuel, assuréiert laut Artikel 16 vum Projet de loi dann och d'Surveillance vun den Inhalter vum Programm.

Um Schluss vum Projet definéieren nach e puer méi kleng Dispositiounen dann dem Radio seng Obligation ze diffuséieren, steierlech Dispositiounen a vereenzelt Dispositions modificatives an transitoires.

D'Denominatioun vum Etablissement – ech hat et am Ufank schonn eng Kéier ernimmt – an dann och den Intitulé vum neie Gesetz ginn an den Artikelen 21 an 22 festgehalen.

Fir dee gesamten Detail an déi eenzel Avice géif ech op mäi schrëftleche Rapport verweisen. E grouss Merci un d'Kommissioun vun der Digitalisatioun an de Medien an un all d'Fonctionnaires an héijer Beamten, déi um Projet de loi matgeschafft hunn. Ech soen Iech villmools Merci fir d'Nolauschteren a ginn den Accord vu menger Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

Une voix | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Rapporteur Pim Knaff.

An als éischte Riedner ass déi honorabel Madamm Diane Aehm ageschriwwen. Madamm Aehm, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Diane Aehm (CSV) | Här President, d'Press gëtt dacks als „véierte Pouvoir“ an eiser Demokratie bezechent. A faktesch ass si dat och. Si ass e wichtege, jo, zentralen Acteur am ëffentlechen a politesche Liewe vun eisem Land. Duerfir ass et wichteg, eng staark Press ze hunn, eng Press, déi onofhängeg a villfältig ass. D'Press huet sech an de leschte Jore vill verännert a weiderentwéckelt. A si huet sech digitaliséiert, sou wéi déi meescht vun eis iwwerregens och.

Haut kritt den 100,7 endlech en eegestänneg Gesetz an domadder och en neien Numm. Bis elo gouf de soziokulturelle Radio nämlech iwwert d'modifizéiert

Gesetz vum 27. Juli 1991 iwwert d'elektronesch Medi gereegelt, gewässeremosses also nach am digitale Mëttelalter.

E grouss Merci soen ech dem Pim Knaff fir säin exzellente schrëftlechen a mündlechen Rapport an och merci fir déi gutt Zesummenaarbecht an der Mediekommissioun, well et war wirklech eng Zesummenaarbecht, déi mer als Parteien, géif ech soen, allegueren haten, fir deen heite Projet op d'Féiss ze kréien.

Ech kommen dann zrëck op de Gesetzesprojet. De Gesetzesprojet gëtt dem 100,7 eng Mission de service public, déi ganz kloer definéiert gëtt. An dat ass och gutt esou.

Mir sinn och frou als CSV, dass de Finanzement vum 100,7 weiderhin iwwer eng Konvention mam Staat gereegelt gëtt an dass déi och direkt iwwer e puer Joer leeft. Dat gëtt nämlech dem 100,7 eng gewësse Planungssécherheet iwwer eng gewëssen Zäitspan. Ausserdeem ass den 100,7 esou net vun eventuelle Rundfunkgebühren ofhängeg.

Et gëtt dem 100,7 och erlaabt, aner Missiounen ze erfëllen, awer ëmmer am Kader vu senger Mission de service public. Natierlech muss dat dann och um Niveau vun der Kontabilitéit kloer getrennt ginn.

Als CSV begreisse mir et och, dass en Zuhörerrat geschaaft gëtt. Dëst ass eppes, wat am Ausland scho laang existéiert. Am Gesetzesprojet ass virgesinn, dass deen Zuhörerrat mindestens zweemol am Joer muss consultéiert ginn. Hei soll et dann ëm de Programm vum 100,7 gien, seng Evaluatioun oder och eventuell nei Projete.

Zu dësem Punkt soe mir allerdéngs ganz kloer an dättelech, dass d'Zukunft eis weise wäert, ob deen Zuhörerrat funktionéiert oder ob gegebenefalls muss un der gesetzlecher Basis nogebessert ginn. Et steet nämlech net am Text, wéi deen Zuhörerrat sech soll zesummesetzen, op wéi enger Basis d'Leiterausgesicht ginn a wéi laang si kënnen Member dovunnersinn. Mee vum Prinzip hier ass et gutt, de Feedback vun de Leit eescht ze huelen. Dat gëllt fir all Pouvoir iwwerregens, fir eis heibannen, fir d'Regierung an och fir d'Press.

D'CSV begreist och d'Indépendance éditoriale an dass déi am Gesetz festgeschriwwen gëtt. Dëst ass e wichtege Punkt, dee vu ville Säite gefrot ginn ass. An et ass ganz kloer festgeluecht, wat geschitt, wann et sollt Divergenzen tëscht der Direktioun an dem Chefredakter ginn.

Wat d'Zesummesetzung vum Verwaltungsrot vum 100,7 ugeet, esou ass virgesinn, dass nach just een Drëttel vun de Membere vum Staat genannt ginn an déi aner zwee Drëttel vum Verwaltungsrot selwer solle virgeschloe ginn. Dëst solle Leit aus dem sozialen a kulturelle Liewe si mat den néidege Kompetenzen, fir dës Aufgab nozekommen. Et gëtt des Weidere preziséiert, dass déi Leit net d'äerle Salarie vun engem aneren Editeur sinn oder Salarie vum 100,7 selwer. Dës Leit d'äeren awer am Verwaltungsrot vun engem aneren Editeur setzen. Hei wäert d'Zukunft eis weisen, ob dës Leit wirklech onofhängeg wäerte sinn oder net.

D'Zukunft wäert eis am Allgemenge weisen, ob dëst Gesetz an der Praxis funktionéiert oder ob gegebenefalls muss nogebessert ginn. Well um Enn kënn et op eng ausgewogene global Offer fir d'Leit un, digital an analog, an op e Contenu, deen uspriechend ass an och d'Leit iwwerzeegt, an dat souwuel wat eng méiglechst ëmfaassend Informatioun ass, awer och eng qualitativ héichwäerteg Ënnerhaltung, a béide Fäll wa méiglech esou faarweg a villfältig wéi eist Land a seng Leit.

Als CSV gi mir op jidde Fall eisen Accord zu dësem Gesetzesprojet. An ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Aehm. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

Mme Francine Closener (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, et dierft Iech net iwwerraschen, datt d'LSAP voll a ganz hannert dësem Gesetzesprojet steet. Et ass iwwerfällg, datt den 100,7 en eegent Gesetz kritt an domadder net nëmme symbolesch, mee ganz reell gestärkt gëtt. Wou a wéi, dat huet de Rapporteur jo ganz am Detail erkläert, merci duerfir.

D'LSAP steet zu dësem Gesetz, well mir prinzipiell a schonn ëmmer zu ëffentlech-rechtleche Medi stoungen a stinn. Et ass ganz einfach esou, datt et de Radio 100,7 ouni den Asaz vum Robert Krieps ni ginn hätt. „Krieps est le vrai père de la radio“, huet d'„Land“ 2008 deemools geschriwwen, wéi de Radio säi 15. Anniversaire gefeiert huet.

An dobäi war den Ufank vum Radio, wéi en 1993 fir d'éischt on air gaangen ass, nu wirklech net ganz einfach. Anescht wéi an deene meeschten anere Länner waren zu Lëtzebuerg jo déi Privat vir an net déi ëffentlech-rechtlech. An esou munchereen och hei am Haus huet deemools d'Noutwendegkeet vun esou engem Radio a Fro gestallt. Net jidderee war drun interesséiert, datt sech en neie Radio etabléiere sollt. Et gouf haart Widerständ an d'Tatsaach, datt de Radio bis 1997 just nomëttes gesent huet, huet dierfe senden, huet natierlech och net zu senger Gonschte gespillt.

Mee trotz deem Géigewand huet de soziokulturelle Radio sech behaapt an ass zu enger fester Gréisst ginn an eiser Medi Landschaft. E stellt a senger Form en Unikum zu Lëtzebuerg duer, eebe well et eisen eenzegen 100%eg ëffentlech-rechtleche Sender ass. An duerfir ass et ëmsou méi wichteg, d'Onofhängegkeet vu senger Redaktioun ze garantéieren.

D'LSAP trëtt a fir onofhängeg Medien. Onofhängeg net nëmme par rapport zu groussen ekonomeschen Acteuren, déi iwwert d'Envergure vun hire Publicitéitsbudgeten, vun de Reklammen, déi se schalten, Afloss op privatwirtschaftlech Medi kënnen huelen, mee d'Medi mussen och der Politik géigeniwwer onofhängeg sinn. Duerfir ass et gutt, datt am Fall vum 100,7 an Zukunft d'Majoritéit vun de Membere vum Verwaltungsrot net méi duerch d'Regierung ernannt ginn.

„Ouni fräi Medi keng Demokratie“, dat ass beileiwe keng Floskel! Am Géigendeel, dat kann een eigentlech net dacks genuch widerhuelen an Zäiten, wou en autokratesch gefeiert Land säin Noper iwwerfält a seng eege Populatioun gezielt iwwert dee Krich desinforméiert.

Als LSAP sti mir, wéi gesot, fir den Ausbau vun ëffentlech-rechtleche Medien, awer och fir Medipluralismus zu Lëtzebuerg. Wéi mer heibanne viru Kuerzem iwwert d'Finanzéierung vum Service public vun RTL bis d'Joer 2030 diskutéiert hunn, hunn ech mech derfir ausgeschwat, datt mer déi Zäit net onge-notzt solle loosse.

Ob een 2030 nach genee esou een Televisiounssender, wéi mer en haut kennen, brauch, dat steet an de Stären. Déi digital Welt dréit bekanntlech séier. Ob den Interêt en enger linearer Offer nach eemol klëmmt, schéngt den Ament éischter onwarscheinlech. Mee sécher ass awer, datt et weiderhin

e groussen Interessi u Contenuen iwwer Lëtzebuerg wäert ginn. An déi Contenne gi sécher och weider iwwermittelt, iwwer wéi eng Kanäl och ëmmer. A grad dowéinst brauche mer eeben och no 2030 nach ëffentlech-rechtliche Sendere mat qualitativ héichwäertege Contenuen, déi accessibel fir jiddweree sinn.

Do si mir elo gefuerdert. Mir sollten déi Zäit bis 2030 net verpiddelen a verträntelen, mee eis virbereeden, wann d'Zesummenaarbecht mat RTL sollt op en Enn kommen. An et ass fir mech ganz evident, datt den 100,7 mat sengen Erfahrungswärter an dee Prozess soll, muss involvéiert ginn.

Kloer schéngt eis och, datt den 100,7 säi Bekanntheitsgrad sollt erwidere. Fir säi 25. Anniversaire hat d'Ekipp vun Radio vill Humor gewisen a sech selwer als „Geheimradio“ bezeechent an do ronderëm eng Marketingaktioun gestart. D'Zil, fir d'Audience ze vergréisseren, ass och haut nach ëmmer ginn, wat natierlech net heescht, datt den 100,7 elo soll op Boulevardjournalismus setzen. Ganz am Géigendeel, d'Qualitéit muss déi gréissten Tromp sinn. An et ass evident, datt och a puncto Internetpresenz a Social Media nach Sputt ass. A menges Wëssens ass dat och eng vun de Prioritéite vum 100,7.

An och wann en ëffentlech-rechtliche Sender natierlech do ass, fir Nischen ze besetzen, déi fir kommerziell Senderen net immens attraktiv sinn, sollt ee sech net eleng domadder zefridde ginn. De Radio sollt sech prinzipiell u jidderee richter kennen. D'Konzept ass hei den A an O. Soziokulturell war déi initial Ausrichtung, an der Rei, awer an Tëschenzäit ass de Radio, de Medium aus deem Kader längst erausgewuess.

Den 100,7 kritt elo eng zolidd Basis, e kritt nei Missiounen an Aufgaben. Dat ass gutt esou a politesch gewollt. Duerfir ass et fir eis och eng Selbstverständlechkeet, datt den Établissement public dann och déi néideg finanziell Moyene kritt, fir deenen Erwaardunge gerecht ze ginn. Och dat ass eng Fro vu politischem Wëllen. Qualitéit kritt een ni zum Nulltariff.

Zum Schluss wollt ech nach ganz kuerz en anert Thema uschwätzen, wat eng laangjäreg Fuerderung vum Journalisteverband ass – an haut geet et jo och ëm d'Journalisten –: an zwar en Informationsrecht fir d'Journalisten. Do war eng Evaluatioun vum Transparenzgesetz an der Maach an et gi jo nei Usätz, fir den Demandé vun de Journalisten entgéintzekommen. De Premier hat do schonn eng Annonce gemaach, duerfir wollt ech de Premier- a Medieminister froen, ob en eis nach e puer Präzisierungen dozou kéint ginn.

An domadder ginn ech natierlech selbstverständlech a mat grousser Iwwerzeegung den Accord vun der LSAP-Fraktioun zu deem Projet de loi. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen och der Madamm Closener villmools Merci a ginn d'Wuert direkt weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Merci, Här President. Merci och un de Rapporteur fir den exzellente Schrëftlechen a mündleche Rapport. A vu de kuerze Riedemodell, wëll ech just op e puer Punkten agoen. Fir d'éischt ass et gutt, dass den 100,7 no 30 Joer endlech en eegent Gesetz kritt. An dat ass e logesche Schrëtt a stäerkt d'Onofhängegkeet an de Fonctionnement vun deem Medium.

Mir begrëssen d'Auswäitung vun de Missiounen an d'Reformen och bei der Gouvernance an dem Financement. Mir begrëssen och d'Method, wéi diesen Text zustane koum, nämlech op Basis vu Consultatiounen mat de verschiddenste Gremie vum 100,7 selwer an och no enger Debat an der Chamber, esou wéi et am Koalitionsaccord festgehal war.

Bei deem Debat hat meng Fraktioun zwee Punkten ervirgehuewen. Dat eent war d'Iddi vun engem Zuhörer/innen-Rat. An do kommen ech gläich nach eemol drop zrëck. Dat anert war eng kloer an transparent Zesummesetzung vum Verwaltungsrot vum 100,7. Well mir sinn iwwerzeegt, dass de Gremium mat deem Gesetz och elo gutt encadréiert ass, a begrësse besonnesch, dass d'Zivilgesellschaft hei konsequent agebonne gëtt an dass eng Kompetenzerfuhrung fir d'Administrateuren am Gesetz steet an dass och eng gläich Verriedung vu Männer a Frae virgesinn ass.

Fir eis Gréng ass bei engem ëffentlech-rechtliche Medium wéi dem 100,7 wichteg, dass en den Usproch huet, eis gesamt Bevëlkerung hei am Land ze errechen. A fir dat ze packen, huet den 100,7 nieft der Informatioun och nach en edukativen, kulturellen an Ennerhalungsoptrag. An e weidere wichtige Volet ass, besonnesch an engem diverse Land wéi Lëtzebuerg, den Aspekt vun der Sprooch.

Mir sinn iwwerzeegt, dass dëst neit Gesetz eng gutt Basis ass fir den 100,7, fir an den nächste Joren nach méi Nolauschter/innen kennen ze gewannen. Fir dass dat geléngt, ass den Echange mam Public ganz wichteg. An dofir hat meng Fraktioun sech schonn 2020, wéi mer hei an der Chamber iwwer déi ëffentlech-rechtliche Medie geschwat hunn, fir de Modell vun engem Zuhörer/innen-Rat agesat. A mir sinn ëmsou méi frou, dass deen elo am Gesetz verankert gouf.

Ofschléissend ruffe mer awer och an Erënnerung, dass déi beschwaten Ännerungen sech och an der zukünftiger finanzieller Dotatioun vum 100,7 erëm spigelen müssen.

Här President, mat deem Projet de loi setze mer e weidere Punkt aus dem Koalitionsaccord ëm. A wann ee sech d'Mediekapitel vun deem Accord ukuckt, da gesäit een, dass dës Legislaturperiod eng enorm wichteg an der Mediepolitik ass. E Meilesteen, dee mer virun engem Joer gestëmmt hunn, war déi nei Pressehëllef, wou och d'Communitymedien eng gesetzlech Unerkennung kritt hunn. E weidere wichtigen Dossier war den neie laangfristige Konzessionsvertrag mat RTL, deen d'Chamber viru Kuerzem approvuvéiert huet. Net ze vergiesse och déi sougenannt „Circulaire Bettel“ iwwer den Informationsaustausch tëscht de Ministèren an der Press, déi de Premier- a Medieminister virun e puer Wochen erausginn huet.

Dësen Text ass sécher e wichtige Schrëtt an déi richteg Richtung a mir begrëssen och, dass de Minister am Vireld en intensiven Echange mat de Journalist/innen gefouert huet.

Une voix | Très bien!

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Gläichzäiteg si mer awer iwwerzeegt, Här Premier- a Medieminister, an dat ass gewëssermoossen eng Parallell zum Gesetz vun haut, dass och am Beräich vum Informationsaustausch fréier oder spéider muss um gesetzlechen Niveau reagiert ginn.

Wéi mir am Januar dëst Joer op dëser Plaz am Kader vun enger Interpellatioun vum honorabelen Här Arendt iwwer d'Pressefräiheet geschwat hunn, hat de Premier- a Medieminister nieft der neier Circulaire och eng Evaluatioun vum Informationszugangsgesetz ugeschwat, déi awer nach amgaang war. Hien hat deemools ausdrécklech net ausgeschloss, dass hei Adaptatiounen géifen op de Wee bruecht ginn. Dofir wollt ech de Minister haut froen, ob déi Evaluéierung vum Gesetz parallel zur Aarbecht un der neier Circulaire virugedriwwen gouf an ob et scho Konklusione gëtt an ob hei effektiv Gesetzesännerungen an d'A gefaasst ginn, esou wéi se vun de Journalist/innen gefuerdert ginn.

Mat dem Gesetz vun haut schafe mer den Artikel 14 vum Mediegesetz of, dee bis elo déi gesetzlech Basis vum 100,7 war. Wéi d'ALIA eis virun enger Zäiten erënnert huet, ass dëst Mediegesetz zwar ëmmer erëm punktuell adaptéiert ginn, mee d'Basis dovunner staamt nach ëmmer vun 1991.

1991, fir dat kuerz anzeuerdnen, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dat war dat Joer, wéi de World Wide Web ëffentlech zougänglech gouf. Oder anescht: Dat war 14 Joer viru YouTube a Facebook. Hei an der Chamber hu mer an de leschte Méint e puermol iwwer Medienerziung, iwwer Hatespeech an iwwer aner medial Sujete geschwat. Fir déi gréng Fraktioun ass dofir mat Bléck op d'Zukunft kloer, dass eng Reform vum Mediegesetz sech opdrängt, bei där, firwat och net, d'Iwwerleeung vum der ALIA zu hirem eegene Fonctionnement kënne mat afléissen. Affaire à suivre respectivement à réfléchir fir déi kommend Walprogrammer.

Merci Iech alleguer fir d'Nolauschteren a merci och nach eemol un de Rapporteur. An heimadder ginn ech natierlech den Accord vun der grénger Fraktioun.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Bernard. Da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, villmools merci. Dir Dammen an Dir Hären, d'ADR ass eigentlech begeeschtert, datt mer en ëffentlech-rechtliche Radio hei am Land hunn. Mir ware vun Ufank un e grouse Supporter vun där Iddi a mir begrëssen och ausdrécklech déi Tatsaach, datt elo de Radio 100,7 en eegent Gesetz kritt. Mir hate jo och en Austausch – wéi Dir warscheinlech alleguer – mat hinnen an der Vergaangenheet, a mir hätten eis nach kennen esou vill méi virstelle fir en ëffentlech-rechtliche Radio, souwuel a Museksprogrammssparte wéi och eng sproochlech Oppenheet, och fir méi Communautéiten am Land unzeschwätzen. Ben, mir hätten eis ganz vill kënne virstellen.

Mee trotzdem muss een awer och e Bléck op d'Realitéit hunn. An dofir wëll ech, well dat jo elo e bësse gewënscht ass, als Nolauschteren hei en Echo da schonn direkt ubidden, well et ass jo elo gesot ginn, datt soll ageféiert ginn. Mir sinn also eiser Zäit e bësse viraus als ADR a ginn en Zuhörerrecht. An deen ass eigentlech deen, datt, wéinstens am Abléck, de Radio 100,7 alles anescht wéi neutral ass, alles anescht!

Wann ech mir déi Reportagen, déi Echoen, d'Lëscht vun den Invitéen ukucken, mee dat ass e reng tendenziöse Radio! Et deet mer leed, dat an där Brutalitéit hei mussen ze soen, mee et ass einfach eng Tatsaach. Vun Neutralitéit keng Spuer! An dat ass dach interessant, fir dat feststellen: E Radio, deen iwwer d'Steiersue vun alle Leit hei am Land bezuelt gëtt, dee bréngt et net fäerdeg, eng ausgegliche Berichterstattung am Politischen ze bréngen. Dat ass traureg. Et ass méi wéi traureg: Et ass skandaléis!

Dat Zweet, wat ech wëll soen, dat ass, datt mer hei ..., an dat ass eng Reaktioun op d'Kolleeg vum der LSAP, d'Mediefräiheet: jo, extreem wichteg! Mee mir zensurieren am Abléck! Obschonn eis Verfassung am Artikel 24 seet: „La censure ne sera jamais établie“ (veuillez lire: „La censure ne pourra jamais être établie“), verbide mir hei am Land zënter e puer Méint auslännesch Senderen, spezifesch.

(Interruption et brouhaha)

Jo, egal wéi eng. Mee mir hunn eng Informationsfräiheet an der Verfassung, Artikel 24. An ech ka mech jo nëmmen ëmmer erëm wonneren, wéi hei Leit iwwer d'Grundfräiheeten an esou weider schwätzen an unni Problem akzeptéieren, datt opgrond vun enger

Decisioun vun der Europäescher ..., ech mengen, Kommissioun mat de Memberstaaten – d'Rechtsform weess ech elo net genee – einfach den Artikel 24 vun der Verfassung ëmgaange gëtt.

Voilà, ech mengen, dat war e wichtege Kommentar. Mir ware ganz frou, fir hei kënnen dozou ze schwätzen, fir och dem Radio 100,7, wéi gesot, dat nach eng Kéier ganz daitlech ze soen. Mir ënnerstëtzen d'Iddi vum ëffentlech-rechtleche Radio, wéi gesot, souguer mat Begeescherung. Awer wat am Abléck do geschitt, ass einfach net dem Neutralitéitsgebot iergendwéi entspriechend, an dofir wëll ech déi Kritik hei mat aller Daitlechkeet formuléiert hunn.

Dat Gesetz wäerte mer an deem Sënn net matstëmmen. Et sinn nach aner Dispositiounen dran, déi eis stéieren. D'Madamm Bernard hat an hirer Interventioun e puer Saache genannt, déi fir eis och net akzeptabel sinn. Mir enthalen eis dowéinst bei deem Gesetz.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An da wier et un der honorabler ... Nee, fir d'ëischt nach eng Fro vun der Madamm Bernard.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Merci, Här Präsident. Ech géif gär den Här Kartheiser eng Fro stellen. Dir hutt vun engem „tendenziöse Radio“ geschwat. Kënnt Der mer, an eis alleguerten, wann ech gelift e puer Beispiller dofir ginn? Well ech hu wierklech keng Anung, wat Der domat gemengt hutt, an ech fannen dat eng ganz grav Ënnerstellung, wann een hei keng konkret Beispiller nennt. An ech ka mer net virstellen, dass déi fir eis iergendwou an enger Form zoutreffend sinn.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, also wësst Der, Madamm Bernard, ech hunn elo keng Lëscht hei matbruecht ...

Plusieurs voix | A!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Nee! Nee, nee, ech hunn elo keng Lëscht matbruecht vun den Invitéé vum leschte Joer. Et war ënner interessant, déi Lëscht ze maachen ...

(Interruption)

... an ze kucken, wat se an der Gesellschaft vertrieben. Mee ech ginn Iech awer Beispiller. Et ass net esou ... Wësst Der, ech wëll mech normalerweis enger Fro, déi ech awer fir begrënnt halen, a kenger Form entzéien. Dir hutt se och héiflech virbruecht an duerfir wëll ech Iech awer och äntweren.

Wësst Der, ech ginn elo just e rezent Beispill. Mir hatten eng Table ronde iwwert de Kolonialismus am Musée national d'histoire et d'art. An dorobberhi goufen e puer Leit invitéiert, fir och iwwert déi Thematik ze schwätzen – mee just eng Säit! Déi aner Säit gouf net invitéiert. An dat ass ee Beispill, ee Beispill ënner villen – et ass ee Beispill ënner villen, e rezent Beispill –, wat ech Iech hei wëll soen, well et ass, mengen ech, d'lescht Woch gewiescht oder viru 14 Deeg, wou ech mer soen: Ma wann een dann iwwer esou e Problem schwätzt, wéi ass et da méiglech, dass just eng Säit zu Wuert kënnt an net déi aner Säit, bei engem ëffentlech-rechtleche Radio?

(Brouhaha)

Dat ass ee Beispill ënner villen. Mee kuckt einfach ...

M. Fred Keup (ADR) | Just eng Meenung!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Eng Meenung gëtt gewisen an et gëtt nëmmen eng Pensée unique, dat ass de Prinzipp vum Radio 100,7. A kuckt emol eng Kéier ..., an ech géif de Radio 100,7 invitéieren, emol eng Kéier d'Lëscht vu sengen Invitéen iwwer zwee

Joer ze publizéieren. An da kënne mer jo alleguer kucken ... Vlächten ieren ech mech. Ech wär jo frou, wann ech mech géif ieren, muss ech Iech éierlech soen. Mee ech hunn dee staarke Verdacht, dass dat absolutt eesäitig ass a, wéi gesot, engem ëffentlech-rechtleche Radio net wierdeg.

Merci.

M. Fred Keup (ADR) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An da wier et elo un der honorabler Madamm Nathalie Oberweis. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Jo, merci, Här Präsident. Et ass net einfach, sech ze sammelen, wann een esou Aussoen héiert. Mee op jidde Fall soen ech fir d'ëischt dem Här Knaff Merci fir säi Rapport. An ech géif direkt soen, dass effektiv dëst Gesetz, wéi et och scho vun der Madamm Closener, mengen ech, gesot gouf, scho laang erwaart gouf. An ech muss soen, dass ech mech perséinlech och immens freeën. Ech konnt gutt zéng Joer beim 100,7 mat kollaboréieren an dofir sinn ech immens frou, dat heiten dann och elo kënne matzedroen haut.

An, jo, endlech ass et souwäit, den 100,7 kritt säin eegent Gesetz an domat ass effektiv, wéi et och elo hei scho gesot gouf, seng Onofhängegkeet wierklech festgehalen. An et wonnert keen, dass mir als déi Lénk 100%eg hannert engem staarken ëffentleche Media stinn. An ech mengen, kloer ass d'Gesetz gewollt vun alle Säiten, och vum 100,7. Si schreiwe selwer an hirem Avis, dass si elo Meeschter iwwer hiert Schicksal sinn, iwwert déi Autonomie, déi se elo kréien, fir hir Entwécklungsstrategie selwer ze etablieren.

Dëst Gesetz kuckt zum Deel no hannen a wëll vergaange Feeler an der interner Gestiouen evitéieren, andeems déi intern Organisatioun a Relatiounen kloer festgeschriwwen ginn. Et kuckt awer och no vir an et projéiert den 100,7 an d'Zukunft mat neie Missiounen an Objeten.

Här Präsident, den 100,7 wäert dann iwwer seng Radiodiffusiounsaktivitéiten erausgoen. E projéiert sech, wéi gesot, an d'Zukunft, andeems en nei Offere wëll ausschaffen, virun allem am digitale Beräich. Dës Evolution ass dem 100,7 selwer ganz wichteg. Dës digital Transformatioun ass gewollt, och fir den Nolauschterer aus dem 21. Joerhonnert ze erreechen. Dës Transformatioun drängt sech natierlech op, virun allem duerch d'technologesch Entwécklungen. An och den Avis vun der Union européenne de radio-télévision ënnersträicht, dass et wichteg ass, mat deenen Avancéé matzegoen an drop anzegoen.

Et liicht an, dass, wann ee wëll „relevant“ bleiwen – entre guillemets soen ech dat, well d'Union européenne de radio-télévision schreift et esou –, dass een da muss oppe bleiwen an dass ee sech muss upassen un d'Entwécklungen. A si begréisst dann och an hirem Avis, dass dës digital Komponent mat an d'Gesetz erageholl gouf.

Nun ass et esou, dass et net duergeet, e Gesetz ze stëmmen. De Kader eleng geet net duer. D'Politik respektiv d'Regierung muss dem 100,7 déi néideg Mëttel ginn an zur Verfügung stellen, fir dëser Missioun gerecht ze ginn. Wann ee sech nei Missiounen gëtt, wa mer wëllen, dass den 100,7 méi visibel ass, an ech mengen, dat wëlle mer alleguerten, da muss mer him déi néideg Moyene ginn. Ënner anerem, wat ech domat mengen, ass natierlech déi nei Opstellung a seng digital Transformatioun, déi e wëll ugoen. An déi kascht natierlech och.

An och den neien Zuhörerrot, deen ech besonnesch begrëissen – dat gouf och elo schonn hei gesot –,

wäert eppes kaschten. Dat soll och esou sinn, well dee soll jo schaffen. An ech mengen och, dass dee sech eventuell méi wéi zweemol d'Joer sollt gesinn, wéi dat am Gesetz steet, fir wierklech kënnen interaktiv ze schaffen.

Jo, mir wëlle kee Status quo, mengen ech, vum 100,7. An ech mengen, si selwer gesi sech an enger immens ambitiéiser Roll a wëlle méi visibel ginn, wëlle méi gehéiert ginn a wëllen nach méi eng Referenz ginn. A mat de Mëttel, déi d'Regierung dem neien 100,7 da wäert ginn, wäerte mer gesinn, wéi wichteg den 100,7 hir wierklech ass als Établissement public.

Da wëll ech nach kuerz op d'Roll vum CA agoen. Ech muss soen, dass dat, wat d'Union européenne de radio-télévision an hirem Avis schreift, bei mir besonnesch resonnéiert huet. Si begréisst, dass de CA elo net méi de Programm soll validéieren. Par konter beklot si, dass d'Formulatioun, esou wéi se zréckbehale gouf, net vill besser ass: An zwar approuvéiert de CA d'Orientatioun vum Programm. Och beklot si, dass de CA weider de Statut rédactionnel approuvéiert.

De CA ass dann – wéi mer wëssen a wéi et och elo haut hei scho gesot gouf – vu sechs Leit aus der Zivilgesellschaft an dräi Leit aus dem Staat zesumme gesat. An do gëtt da versicht, e gewëssenen Equilibre ze fannen tëscht enger noutwendeger Onofhängegkeet a gläichzäiteg enger Representatioun an engem Ownership vum Staat iwwert den ëffentleche Media. Ech mengen, op dese fragillen Equilibre gëllt et och aus Erfahrungsgrënn opzepassen.

En anere Punkt, an et gëtt der sécherlech méi, deen d'Union européenne de radio-télévision bemängelt, ass, dass gestrach gouf, dass de Generaldirekter eng breet Autonomie huet a senger Fonctiounen. Si ass besuergt dodriwwer au vu vun der Wichtigkeet vun der Autonomie vum Media.

Här Präsident, ënnert dem Stréch begrëisse mir de Projet natierlech. Ma mir schécken e Message mat, dass de legale Kader eleng net duergeet, mee dass de Kader gefëllt muss ginn. Den ëffentleche Media 100,7 brauch déi néideg Ressourcen, fir sengen Ambitiounen a senger Missiounen och gerecht ze ginn. An do muss mir hannert him stoen an en ënnerstëtzen, fir dass en déi néideg Visibilitéit an Audienz kritt.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Oberweis. An da wier et um leschten ageschriwwene Riedner, dem honorablen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här Präsident. Léif Kolleginnen a Kollegen, mam Projet de loi gëtt den „Établissement public de radiodiffusion socio-culturelle“ dann elo offiziell zum „Média de service public 100,7“. Esou kritt den 100,7, oder de „Geheimradio“, wéi e sech da selwer scho mol genannt huet, e gesetzleche Kader, deen d'Kontinuitéit vun der Institution assuréiert, seng Missiounen preziséiert a seng Gouvernance a säi Finanzement emol méi oder manner kloer festhält.

Mir Piraten stëmmen haut fir dës Projet. Mee mir müssen och kloer soen, dass eis e puer Punkten net esou gutt gefalen a mir fannen, dass een hei hätt solle méi wäit goen. D'Lëtzeburger Mediellandschaft gëtt scho säit Längerem vun engem groussen an e puer weideren – et misst ee soe „wéinege weideren“ – Acteuren dominéiert. Dat ass evident.

Stellen d'Printmedie gläichzäiteg nach ëmmer eng wichteg Informatiounsquell duer, sou ass de Constat

vun hirem Réckgang net ze verneinen an alldeeglech ze gesinn. Grouss international Haiser kafe klenger op an och ëmmer méi Printmedie stellen hir Pabeiereditioun an a setzen elo verstärkt op d'Onlinekommunikatioun. Dat alles sinn Unzeeche fir eng sech mat der Zäit verännerend Mediellandschaft.

Mat all dëse Phenomeener beschäftegt sech dann och d'Reporters sans frontières, RSF, déi hire järeliche Rapport verëffentlechen, deen op d'Veerännerungen an der Mediawelt ageet a weltwäit d'Pressefräiheet op de Leescht hält. 2013 louch Lëtzebuerg hei op enger exzellenter véierter Plaz. Mëttlerweile si mer awer op eng net méi ganz esou exzellente 21. Plaz erofgerutscht, woubäi mer eis als „gutt“ beschriwwen Situatioun fir e „satisfaisant“ hu missen ofginn.

Leider schénkt dës Verschlechterung eis Regierung awer nach weening beweegt ze hunn. Op eng parlamentaresch Fro zu dësem Thema hat de Minister nämlech erkläert, datt hien net wéisst, wéi dës Ranking zesummekënnt, obwuel een direkt um Site vun RSF eng de wëssenschaftleche Standarden entspriechend Methodologie fënnt. Entweder gouf also hei weening Zäit an den Dossier investéiert oder mir schwätzen erëm iwwer wëssenschaftlech Methodologien. Bref!

Beklot gi vun RSF wéi och vun der ALJP déi lues traitéiert Informatiounsufroen tëscht der Press an der Regierung, wourun och déi rezent beschloss Ännerungen – „Circulaire Bettel 2“ muss een da mëttlerweile wuel soen – net onbedéngt vill verbessere wäerten.

D'Piraten hunn do eng ganz kloer Positioun, an zwar, datt Journalistinnen a Journalisten e vollstännegen an och transparenten Informatiounszougang muss gewäert ginn. Mir haten d'Diskussioun virdru schon. D'Journalisten hunn, mengen ech, do heiansdo deen nämmeleche Problem wéi d'Deputéiert.

Zousätzlech muss och d'Onofhängegkeet vun de Medien assuréiert ginn. An och hei gesi mer nach Potenzial fir Verbesserungen. An der Äntwert op déi schonns ugeschwat Question parlementaire hat de Minister am Kontext vum 100,7 heizou geschriwwen, ech zitieren: „D'Reform vum Radio 100,7 mam neien Artikel iwwert d'Onofhängegkeet am Projet de loi stäerkt d'Pressefräiheet zousätzlech.“ Zitat Enn. Mee wéi eng Onofhängegkeet ass da genau gemengt?

An zwee Avisen, an deem vun der EBU an an deem vun der ALIA, gëtt spezifesch e Mangel un Onofhängegkeet duerch den Artikel 8 kritiséiert. Well hei heescht et nämlech: „Le conseil d'administration [...] approuve l'orientation générale des programmes et la grille des programmes sur proposition du directeur général.“ Mat esou enger Dispositioun gëtt een dem Conseil d'administration e grouse Pouvoir am Daily Business vum 100,7. An esou muss ee sech dach awer d'Fro stellen: Vu wat fir enger Onofhängegkeet schwätze mer hei nach wierklech?

D'ALIA wéi och d'EBU betounen hei, datt den CA sech op d'Orientatioun strategique limitéiert sollt a sech net duerch d'Approbatoun vun der Grille des programmes an d'Activité journalistique vum 100,7 améische sollt. Dat war iwweregens och d'Diskussioun an der Kommissioun an ech mengen, datt d'Oppositioun dat opgeworf huet an och nach eng Kéier op d'Avisen vun der EBU an och vun der ALIA verweisen huet. Bëid Organisme soen nämlech och, datt dat misst de Rôle vun der Direktioun oder um Chefredakter sinn, mee net vum CA, well just esou eng tatsächlech Onofhängegkeet och kéint garantéiert ginn.

Bei „Chamber aktuell“ huet den honorabelen Deputéierte Guy Arendt zwar probéiert kloerstellen, datt hei eng kloer Trennung géif gemaach ginn, datt een, falls dann awer e Konflikt géif opkommen, dat jo

ënner, ech zitieren e wuertwäertlech: „verständnege Leit“, Zitat Enn, ausdiskutiere kéint. Mee eng propper Gesetzesbasis wär hei awer vläicht de bessere Choix gewiescht, wéi drop ze bauen, datt et am Fall vu Konflikter nach verständnege Leit gëtt. Anescht bräicht ee jo an Zukunft guer keng Gesetzter méi ze stëmmen an et misst ee just nach drop hoffen, datt mer jo alles ënner verständnege Leit ausdiskutiere kënnen. Dat kann dach net d'Approche vun der Legislativ sinn!

Mir hätten eis fir den 100,7 also definitiv eng méi kloer an ambitionéiert Gesetzesbasis gewënscht. Mee trotz de Problemer, déi mer am aktuellen Text nach gesinn, wäerte mer dës Projet haut matstëmmen, well mer de fir eng pluralistesche Mediellandschaft wichtegen Aktivitéit vum 100,7 och net am Wee stoe wëllen. Mir brauchen eng gesetzlech Basis a wann dat heiten deen eenzege Konsens ass, dann droe mir deen och mat, an der Hoffnung, datt e vläicht an Zukunft nach besser gëtt.

An da just e lescht Wuert vläicht zum Thema, datt den 100,7 tendenziéis géif berichten, d'„woxx“, als e méi klengt Blat, huet 2019 an 2020 eng Auswäertung vun den Invitéen vum Dag beim 100,7 gemaach. A wann et eng Tendenz gëtt, déi vläicht tatsächlech noweisbar ass, dann ass et déi, datt nach ëmmer ze weening Fraen invitéiert ginn.

Une voix | Très bien!

M. Sven Clement (Piraten) | 2019 waren et knapps 20 % an 2020 waren et knapps 30 %, eng schéi Progressioun, mee sécherlech nach net do, wou se missten hikommen. An dat ass vläicht déi Tendenz, un där den 100,7 nach ze schaffen huet.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Premier- a Medieminister Xavier Bettel.

Prise de position du Gouvernement

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Här President, erlaabt mer fir d'éischt, dem Här Knaff Merci ze soe fir säi Rapport. Dir wësst, den 100,7 gehéiert zu eiser Radioswelt zu Lëtzebuerg, an erlaabt mer, dass ech duerfir awer och soen, wéi wichteg d'Radioswelt zu Lëtzebuerg selwer ass. Well wann Der kuckt, wann Der RTL zesumme kuckt mam Eldorado, mat L'essentiel Radio, mat Radio Latina a mam 100,7, da si mer iwwer 85% oder 90 % vun deem, wat awer hei zu Lëtzebuerg gelauschert gëtt. Dat heescht, dass dat, wat „fait à la maison“ ass – wann ech mer erlabe kann, dat esou ze nennen –, dass national Radioen awer och de Gros vun deem sinn, wat gelauschert gëtt. Bon, ech hunn dann nach den 93,3 do, den „Oldiesender“, wéi deen och nach genannt ginn ass, deen sech och nach bäifüügt. Mee dat heescht, Dir gesitt awer, dass d'Attache vun der Lëtzebuerger Populatioun grouss ass mat deem, wat och hei zu Lëtzebuerg produziéiert gëtt.

A wann ee kuckt, de Radio ass och dat Zweetmeesch, wat als Source d'Informations gebraucht gëtt. Den Internet, wann een déi lescht Plurimedia-Etüd och kuckt, do gesäit een, dass den Internet no bei 90 % pro Woch vun deene Leit vun der Populatioun benotzt gëtt iwwer 15 Joer. An de Radio pendelt tëschent 79 % a bal 90 %, dat heescht 88 %. Dat weist, wéi wichteg awer de Phenomeen vum Radio och zu Lëtzebuerg ass a wéi dee gelauschert gëtt. Dat geet beim Buedzëmmer moies un, oder heiansdo mam Radio erwächen, bis eriwier op der Aarbechtsplaz oder och am Auto.

An den 100,7 huet do seng Plaz. Den 100,7 huet do seng Plaz, esou wéi och en RTL seng Plaz huet, esou wéi en Eldorado seng Plaz huet, esou wéi e L'essentiel Radio seng Plaz huet, esou wéi e Radio Latina seng Plaz huet. Et ass dat, wat wichteg ass! A mir sollen ophalen ze soen, et ass ee Konkurrent vun deem aneren oder et ass ee méi wichteg wéi deen aneren.

Et soll een net e Radio op d'Unzuel vun de Leit, déi e lauschteren, bewäerten. An enger Demokratie ass et wichteg, dass mir als Politik eng Palett vun Offeren hunn, wou d'Leit eng Satisfaktioun hu vis-à-vis vun enger Informatiounsflucht, vis-à-vis vun engem kulturelle Programm, engem artistesche Programm, engem sportleche Programm, an dass jiddwereen am Fong an enger Demokratie d'Méiglechkeet huet, och richtig informéiert ze ginn.

An erlaabt mer dofir och, hei ze soen: dass hei e Verglach gemaach gëtt, Här President, vum Här Kartheiser vu russescher Propaganda, vu russescher Propaganda domadder, wéi den 100,7 schafft, dass ech mech muss als Medieminister dovunner wäit distanzéieren!

Une voix | Très bien!

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Dat ass net akzeptabel! Dat ass net akzeptabel!

(Brouhaha et interruptions)

M. Fernand Etgen, Président | Här Premierminister, den Här Kartheiser wëllt ...

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Soubal ee souwisou den Numm Kartheiser hei an där Chamber nennt, ass ëmmer Fait personnel. Also, et ass esou eng Suszeptibilitéit vusäit vun der ADR, et ass zimmlech impressionnant, mee selbstverständlech kann den Här Kartheiser mer eng Fro stellen.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Här Minister, ënnerstellt mer wannechgelift näischt, wat ech net gesot hunn. Dat ass, mengen ech, ganz wichteg. Ech mengen, wat ech kritiséiert hunn, ...

(Brouhaha)

Nee. Nee, nee, ech mengen, kommt, mir bleiwen ...

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Ech gesi just, meng Zäit leeft weider, Här President.

M. Fernand Etgen, Président | Jo, jo.

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Ech wier frou, wann déi awer gestoppt géif ginn.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, natierlech. Mee ech mengen, et ass scho ganz wichteg, datt mer um Buedem vun der Wouerecht bleiwen. Wat ech kritiséiert hunn, dat war eng Reaktioun, ...

(Brouhaha)

... dat war als Reaktioun op eng Interventioun vun der LSAP ... An dat ass, datt mir hei e Verfassungsartikel hunn, den Artikel 24, dee seet: „La censure ne pourra jamais être établie.“ An trotz deem Verfassungsartikel sinn opgrond vun enger Decisioun – ech mengen, et war eng einfach Decisioun vun der EU-Kommissioun – hei auslännesch Sendere verbuede ginn.

Ech wëll net hei qualifizéieren, wat déi auslännesch Sendere sinn oder net sinn. Dat ass net de Propos vu menger Ried. Ech soe just, et geet net, datt se verbuede ginn. Well mir hunn hei e Verfassungsgebot, wat eis dat net erlaabt! A wann een zur Verfassung steet, da muss een eeben och kënnen Senderen toleréieren, déi ee warscheinlech net gutt fënnt, oder propagandistesche. Ech muss Iech och soen, et sinn net déi eenzeg Propagandasenderen, et gëtt där eng

ganz Partie, vu ville Säiten. Mee mir hunn eng Verfassung a mäi Punkt ass just, datt mer déi solle respektéieren.

Ech hunn net e Verglach gemaach tëschent dem 100,7 an deene Senderen, déi mer verbueden hunn. Ech sinn derfir agestratt, datt mer eis Verfassung respektéieren, d'Informationsfräiheet vum Bierger, an net higin a Medie verbidden. Dat ass dat, wat ech gesot hunn, Här Premierminister, an näischt anescht!

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Très bien!

Dann, fir Iech just matzedeele, well ech hei ganz vill Propositionen och gemaach kritt hunn, wat een alles misst änneren: Ech wëll just drun erënneren, de Radio ass jo 1991 kreéiert ginn, 1993 ass en op Antenn gaangen. De Radio ass et och ënner anere Ministere ginn. Ech si frou, dass elo jiddweree bei mir entdeckt, dass Saache musse geännert ginn! Ech si frou, dass mer hei mam Service och Saache wëlle verbesseren. Mee et si vill Saachen, déi hätt een och scho virdru kënne maachen! Ech wëll dat just eng Kéier hei gesot hunn.

(Interruption par Mme Octavie Modert)

An och aner ... Madamm Modert, nees?

(Hilarité)

Mme Octavie Modert (CSV) | Dir mengt zu där Zäit, wéi Är Parteikollegin de Radio do wollt ofschafen?

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Ech weess et net. Mee haut si jo ganz vill Punkte komm, déi een hätt kënne änneren.

Mme Octavie Modert (CSV) | Mengt Der dat net? Dat wonnert mech awer, datt Der dat net wësst.

M. Xavier Bettel, Ministre des Communications et des Médias | Ech fannen, wann ee selwer fir d'Medien zoustänneg gewiescht wär, hätt ech mer e bëssen Diskretioun vun Iech erwaart. Mee bon.

(Interruption par Mme Octavie Modert)

De Fait ass, Här President, fir mech, wat wichteg ass, dass mer ... An de Rôle vum Radio ass en immens groussen. An dowéinsten erlaabt mer just ... An net, dass elo den Här Kartheiser mech nees falsch versteet: De Radio, wann deen Desinformation mécht a Propaganda mécht, huet e risege Pouvoir. Ech war virun e puer Wochen am Ruanda. Am Ruanda sinn an dräi Méint eng Millioun Leit ëmbruecht ginn. An do ass e Radio, Radio Mille Collines, esou wéi een dee genannt huet, deen huet eng riseg Roll do gehat, fir d'Leit ee vis-à-vis vun deem aneren opzehetzen. Dowéinsten soll een de Pouvoir vum Radio net ënnerschätzen.

Ech sinn elo wäit siche gaangen, fir Iech awer iwwert de Pouvoir vum Radio ..., mee et ass einfach, fir dass jiddweree sech däreer bewosst ass. An dofir ass och en effentlech-rechtliche Radio wichteg.

An hei, wat mer gemaach hunn – well, jo, ech soen, et sinn elo iwwer 30 Joer, wou et dee Radio gëtt –, dass de Conseil d'administration geännert gëtt, fannen ech gutt! De Staat huet virdrun d'Leit alleguerge genannt. Ech hunn net gewaart, bis deen Text och kënnt, fir dem Radio selwer ze soen: „Wien hätt Der gär?“ Dat heescht, mir hunn net gewaart, fir dat doten ze kréien. Dass e Programme pluriannuel mam Budget och decidéiert ginn ass, deen eeben och dem Här Siweck, deen haut Direkter vun deem Radio ass, Previsibilitéit gëtt vis-à-vis vu sengen Ekippen, ass och ganz wichteg. An ech si frou, dass mer déi Efforten hei zesumme fäerdegbruecht hunn.

Ech hunn hei och konkret Froe gestallt kritt: Déi „Circulaire Bettel“, et kënnt elo eréischt, et ass jo a Kraaft,

an no sechs Méint wëlle mer och e Bilan zéien. Dat ass dat, wat wichteg ass, an och d'Transparenzgesetz si mer amgaang, nach weider ze analyséieren. An ech wäert dann och do an d'Kommissioun kommen, soubal mer weiderkommen.

A fir mech ass wichteg, dass mer och dee Rot – d'Madamm Adehm huet eis gefrot –, och dee Conseil do vun den Auditeuren, dee jo och soll kommen, fir eis ass et wichteg ... Also dat si Leit, déi sech dann och wäerte mellen. Dat heescht, et si Leit, déi jo och de Radio lauschteren. Mir kënne do net d'ILReS froen, fir dass se eis en Echantillon vun der Populatioun ginn, wou se eis soen: „Wat haalt Dir vum Programm vun 100,7?“ – „Ech hunn nach ni gelauschart.“ Dat heescht, do sollt och wierklech mam Radio zesumme gekuckt ginn, wéi mer do och deen Echantillon kënne fannen.

Mee fir mech ass virun allem wichteg, dass mer hei politesch an net poleemesch ginn. Dee Radio ass do. Dee Radio ass wichteg. D'Informatioun ass wichteg. Déi Ekip, déi do schafft, brauch och déi néideg Moyenen, fir kënne ze schaffen. Mir hu weider investéiert, och haut an nei Technologien, dass een och iwwert den Internet a weltwäit kann den 100,7 lauschteren.

Fir mech huet e seng Plaz verdéngt an ech wäert ni e Radio oder eng Zeitung dorunner moossen, vu wivill Leit se gelies oder e gelauschart gëtt. Dat wier e politesche System, deen ech net gären hätt, wa just e Succès commercial dat ausmécht, wat fir de Public dierf gemaach ginn. Dat net!

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Premier-a-Medienminister Xavier Bettel. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7749. Den Text steet am Document parlementaire 7749¹⁷.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7749 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7749 ass mat 55 Jo-Stëmmen, kenger Nee-Stëmm a 4 Abstentiounen ugeholl.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 7749 est adopté par 56 voix pour et 4 abstentions.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Diane Adehm), Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Paul Galles) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusty Graas), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par Mme Cécile Hemmen) et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Josée Lorsché),

M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill (par Mme Stéphanie Empain) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass esou decidéiert.

8. 7877 – Projet de loi portant modification :

1° de la loi électorale modifiée du 18 février 2003 ;

2° de la loi modifiée du 27 juillet 1991 sur les médias électroniques

Mir kommen elo zum Projet de loi 7877, enger Ofännerung vum Walgesetz. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deem Projet de loi, den honorabelen Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Institutions et de la Révision constitutionnelle

M. Guy Arendt (DP), rapporteur | Merci, Här President. Kolleginnen a Kollegen, Här Minister, den Text zu den Ännerunge beim Walgesetz, iwwert dee mer haut ofstëmmen, ass den 2. September 2021 vum Premierminister deposéiert ginn a gouf den 10. September an d'Institutionskommissioun iwwerwisen. Zu deem Text sinn och eng ganz Rei Avisen erakomm, d'Datumen erspueren ech Iech, mee vun der Staatsbeamtekummer, dem Conseil national pour étrangers, der CNPD, dem Syvicol.

De 7. Dezember sinn eng Partie Amendementer vun der Regierung deposéiert ginn. Du kout den Avis vun der ALIA, der Autorité luxembourgeoise indépendante de l'audiovisuel. An d'Assemblée consultative vun der ALIA huet sech och duerno zu dem Projet de loi geäussert. De Staatsrot huet säin éischten Avis den 22. Mäerz 2022 erageschéckt.

Nodeems d'Amendementer vum 7. Dezember an der Kommissioun presentéiert an adoptéiert goufen, koumen nach eemol Avisen vum Syvicol a vum Staatsrot eran. De Rapport ass schlussendlech den 1. Juli dëst Joer an der Kommissioun ugeholl ginn.

Mir hunn nom 1. Juli nach en Avis vun der CNPD erakritt, an deem dës Institutioun begréisst, dass aus dateschutzrechtliche Grënn d'Remise vun enger Kopie vun de Wielerlëschen am Gesetz gestrach ginn ass. Ech kommen nach eng Kéier dorobber zrëck.

Ech wëlt just am Virfeld kloerstellen, dass, wann ech hei vu „Wale“ schwätzen, et bei deem Text ganz kloer, an et ass schonn e puermol de Mëtteg ugeschwat ginn, ëm d'Gemengewale geet an net ëm d'Chamberwale. Dëst just eleng als Präzisioun, well ech während menger Ried och op déi Kuerzform wäert zrëckgräifen.

Wat sinn elo d'Hauptpunkte vun deem Projet de loi? Dat ass emol d'Ophiewen, éischters, vun der Residenzklause fir net lëtzebuergesch Matbierger bei de Gemengewalen, zweetens d'Upassung vun eenzelnen Delaien, fir de Leit eng nach besser Méiglechkeet ze bidden, sech fir d'Walen aschreien ze kënne, an drëtters d'Kontroll duerch d'ALIA bei de Walcampagnen, dass d'Prinzipien an d'Reegele vun all Partei a Gruppement och agehale ginn.